

SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	28.10. 20. 25. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/25-101
VEZA:	
EPA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG

СКУПШТИНА ЦРНЕ ГОРЕ

На основу члана 187 Пословника Скупштине Црне Горе, постављам питање

Министарки рада, запошљавања и социјалног старања, госпођи Наиди Нишић

Поштована госпођо Нишић,

Колико је сезонских радника било запослено током љетње сезоне 2025. године? Да ли је министарство спровело анализу о томе колики број тих радника долази из иностранства, и ако јесте – какав тренд се уочава у протеклим годинама? Такође, постоји ли стратегија или план министарства за повећање удјела домаће радне снаге у сезонским пословима у наредним годинама?

Питање ћу усмено детаљно образложити на самој сједници.
Молим за одговор у писаној форми.

У Подгорици, 28.10.2025.

Посланица Нове српске демократије

Бојана Пићан

Crna Gora

Ministarstvo rada, zapošljavanja
i socijalnog dijaloga

CRNA GORA	
SKUPŠTINA CRNE GORE	
PRIMLJENO:	3.11. 2025. GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	00-61-2/25-101/2
VEZA:	
ERA:	
SKRAĆENICA:	PRILOG:

Rimski trg 46
81000 Podgorica
Crna Gora
www.gov.me/mrzs

Broj: 04-082/25-3392/2

Datum: 29.10.2025. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

- n/r generalnom sekretaru, g-dinu Bobanu Stanišiću -

Bul.Sv.Petra Cetinjskog 10, Podgorica

Skupština Crne Gore je aktom broj 00-61-2/25-101 od 28. oktobra 2025. godine, dostavila poslaničko pitanje poslanice Bojane Pićan, u ime Nove srpske demokratije, u pisanoj formi koje glasi:

„Koliko je sezonskih radnika bilo zaposleno tokom ljetnje sezone 2025. godine? Da li je Ministarstvo sprovedo analizu o tome koliki broj tih radnika dolazi iz inostranstva, i ako jeste – kakav trend se uočava u poslednjim godinama? Takođe, postoji li Strategija ili plan Ministarstva za povećane udjela domaće radne snage u sezonskim poslovima u narednim godinama?“

ODGOVOR

Tržište rada Crne Gore karakteriše otvorenost, koja se najbolje ogleda kroz veliko prisustvo stranaca na tom tržištu, uslovljeno dugogodišnjim postojanjem povećanih potreba poslodavaca za zapošljavanjem, s jedne strane, i nemogućnošću zadovoljavanja njihovih potreba obezbjeđenjem adekvatne radne snage iz Crne Gore.

Nedostatak radne snage kao problem nije specifičnost Crne Gore, već je isti prisutan i u okviru Evropske unije, pa i šire.

Uslovi za zapošljavanje i rad stranaca uređeni su Zakonom o strancima („Službeni list CG“, br. 12/18, 3/19, 86/22 i 77/24).

Stranac u Crnoj Gori može da radi na osnovu dozvole za privremeni boravak i rad, odnosno potvrde o prijavi rada, koje izdaje Ministarstvo unutrašnjih poslova.

Stranac koji je zakonito zaposlen kod poslodavca u Crnoj Gori uživa ista prava iz rada i po osnovu rada kao i zaposleni crnogorski državljanin.

Godišnja kvota dozvola

Kao mehanizam zaštite domaće radne snage u Crnoj Gori se utvrđuje godišnji broj dozvola za privremeni boravak i rad stranaca-godišnja kvota. Godišnju kvotu utvrđuje Vlada Crne Gore, u skladu sa migracionom politikom, stanjem i kretanjem na tržištu rada u Crnoj Gori, najkasnije do 30. novembra tekuće godine, za narednu godinu. Godišnjom kvotom utvrđuju se djelatnosti u

kojima se stranci mogu zapošljavati. U okviru godišnje kvote, odvojeno se utvrđuje godišnja kvota za zapošljavanje i za sezonsko zapošljavanje.

Godišnja kvota se utvrđuje na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove rada, uz prethodno pribavljena mišljenja Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, organa državne uprave nadležnih za pojedine djelatnosti za koje se utvrđuje godišnja kvota i Socijalnog savjeta.

Uredbom o kriterijumima i postupku za utvrđivanje godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca („Službeni list CG“, broj 20/19) propisani su kriterijumi i postupak za utvrđivanje godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca.

Kriterijumi za utvrđivanje godišnje kvote su:

- 1) odnos ponude i tražnje na tržištu rada;**
- 2) mogućnost zadovoljavanja tražnje na tržištu rada, zapošljavanjem crnogorskih državljana;**
- 3) zapošljavanje stranaca u Crnoj Gori u prethodnom periodu;**
- 4) iskorišćenost godišnje kvote u prethodnoj godini; i**
- 5) potrebe poslodavaca za zapošljavanjem u narednoj godini.**

Odlukom o utvrđivanju godišnjeg broja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca za 2025. godinu („Službeni list CG“, broj 127/24) utvrđena je godišnja kvota dozvola za 2025. godinu u ukupnom broju od 28.988 dozvola.

Iz navedenog broja, izdvojeno je 5.000 dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, koje Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga, može dodatno rasporediti za pojedine namjene, u skladu sa potrebama tržišta rada na zahtjev Zavoda za zapošljavanje Crne Gore.

Za zapošljavanje stranaca utvrđeno je 21.617 dozvola i za sezonsko zapošljavanje 2.371 dozvola. Dakle, iz ukupno utvrđenog broja raspoređeno je 23.988 dozvola.

Prema podacima Ministarstva unutrašnjih poslova, u periodu od 01.01.-30.09.2025. godine izdato je 33.569 dozvola za privremeni boravak i rad stranaca (23.545 u kvoti i 10.024 van kvote).

Od ukupno izdatih dozvola u kvoti (23.545), posmatrano po namjeni dozvola, 90,05% je izdato za zapošljavanje stranaca (21.203), a 9,95% za sezonsko zapošljavanje stranaca (2.342).

Zbog povećanog interesovanja poslodavaca za izdavanjem dozvola za privremeni boravak i rad stranaca, a uzimajući u obzir činjenicu iskorišćenosti kvote za određene namjene, Ministarstvo rada, zapošljavanja i socijalnog dijaloga je, na zahtjev Zavoda za zapošljavanje Crne Gore, u julu i oktobru tekuće godine, iz ukupnog broja izdvojenih dozvola (5.000) odobrilo dodatno raspoređivanje 4.900 dozvola za privremeni boravak i rad stranaca. Dodatno raspoređivanje dozvola za privremeni boravak i rad stranaca izvršeno je za potrebe sprovođenja postupka izdavanja dozvola za privremeni boravak i rad stranaca kod Ministarstva unutrašnjih poslova.

Najviše dozvola za privremeni boravak i rad stranaca izdato je državljanima Turske, Srbije, Ruske Federacije, Azerbejdžana, Bosne i Hercegovine i Albanije.

Stranci se pretežno zapošljavaju u sljedećim djelatnostima: građevinarstvu, uslugama smještaja i ishrane i ostalim uslužnim djelatnostima.

Donošenje Zakona o stalnom sezoncu uslovljeno je potrebom pravnog regulisanja statusa zaposlenih na sezonskim poslovima u sektorima kao što su turizam, ugostiteljstvo, trgovina, građevinarstvo i poljoprivreda. Sezonski poslovi predstavljaju značajan segment tržišta rada u Crnoj Gori, a nedostatak adekvatnog pravnog okvira za regulisanje njihovog radnog statusa dovodi do potrebe za donošenjem predmetnog zakona.

Cilj zakona je obezbjeđivanje pravne sigurnosti za sezonske radnike kroz uvođenje instituta „stalnog sezonca“, omogućavanje kontinuiteta radnog odnosa u sezonskim djelatnostima i unaprijeđenje socijalne sigurnosti kroz obaveze poslodavaca da stalnom sezoncu prijavi na penzijsko i invalidsko osiguranje u produženom trajanju za period kada on faktički ne radi. Ovaj zakon donosi i obavezu poslodavaca da ponudi stalnom sezoncu zaposlenje u narednoj sezoni, čime se podstiče sigurnost na tržištu rada kako za zaposlenog tako i za poslodavca.

Kroz donošenje navedenog zakonskog rješenja obezbjediće se lakši pristup tržištu rada za vrijeme obavljanja sezonskih poslova kao i prava stalnog sezonca, te samog poslodavca i uloga Zavoda za zapošljavanje Crne Gore u periodu kada se ne obavlja sezonski posao.

Navedenim propisom želi se postići efikasnije zapošljavanje domaće radne snage za period obavljanja sezonskih poslova, regulisanje zakonodavnog okvira kako bi se omogućila fleksibilnost u ovoj oblasti, kao i aktivno učešće svih relevantnih institucija u sprovođenju ove aktivnosti.

Dodatno, zakon predviđa fiskalne olakšice i produženo penzijsko i invalidsko osiguranje za stalne sezone, što doprinosi povećanju privlačnosti sezonskog rada i smanjenje neformalne ekonomije.

Ključni elementi Zakona o stalnom sezoncu ogledaju se u sljedećem:

- Stalni sezonac – uvodi se novi pravni institut kojim se uređuje status zaposlenog koji se svake godine angažuju na sezonskim poslovima kod istog poslodavca. Ovim zakonom im se garantuje zaposlenje kod istog poslodavca u narednoj sezoni, kao i penzijsko i invalidsko osiguranje u produženom trajanju za period kada stalni sezonac faktički ne radi;
- Obaveze poslodavca – poslodavac je dužan da prijavi stalnog sezonca na socijalno osiguranje, koje podrazumjeva penzijsko i invalidsko osiguranje u produženom trajanju i ponudi mu nastavak radnog odnosa u narednoj sezoni pod istim ili boljim uslovima;
- Prava stalnog sezonca – stalni sezonci ostvaruju pravo na zaradu, zaštitu i zdravlje na radu, sindikalno organizovanje, kao i na novčanu pomoć kod Zavoda za zapošljavanje Crne Gore tokom perioda u kojem su prijavljeni na penzijsko i invalidsko osiguranje u produženom trajanju;
- Kaznene odredbe – zakon predviđa sankcije za poslodavce koji ne ispune obaveze u vezi sa prijavljivanjem stalnog sezonca, ponude ugovora za narednu sezonu, uslovima rada, kao i sankcije u slučaju zloupotrebe instituta stalnog sezonca.

Donošenje Zakona o stalnom sezoncu predstavlja važan korak ka stvaranju održivog i pravednog sistema sezonskog zapošljavanja u Crnoj Gori. Ovim zakonskim rješenjem prvi put se na

sistemske način uređuje status sezonskih radnika, što omogućava njihovu pravnu i socijalnu sigurnost, a poslodavcima daje stabilan okvir za planiranje radne snage u sektorima koji su od posebnog značaja za ekonomiju, poput turizma, ugostiteljstva, trgovine i poljoprivrede.

Najznačajnija dobrobit ovog zakona ogleda se u uvođenju instituta „stalnog sezonca“, koji omogućava kontinuitet radnog odnosa. Time se sezonski rad transformiše iz privremenog i nesigurnog oblika zapošljavanja u zakonski zaštićen radno pravni odnos, čime se istovremeno doprinosi suzbijanju neformalne ekonomije i jačanju socijalne kohezije.

Donošenje Zakona o stalnom sezoncu imaće i pozitivan efekat na povećanje udjela domaće radne snage u sezonskim poslovima. Prije svega, kroz garanciju povratka na posao kod istog poslodavca u narednoj sezoni, ovaj zakon stvara uslove za dugoročno angažovanje domaćih radnika i njihovu veću motivaciju da ostanu na tržištu sezonskog rada u Crnoj Gori. Osim toga, propisane fiskalne olakšice i mogućnost produženog osiguranja čine sezonske poslove primamljivim domaćoj radnoj snazi, čime se smanjuje potreba poslodavaca da angažuju radnu snagu iz inostranstva.

U tom smislu, Zakon o stalnom sezoncu predstavlja i dugoročnu strategiju za jačanje kapaciteta domaćeg tržišta rada, unaprijeđenje životnog standarda građana i smanjenje ekonomske zavisnosti od strane radne snage.

U konačnom, Zakon o stalnom sezoncu se trenutno nalazi na usaglašavanju kod Sekretarijata za zakonodavstvo i njegovo usvajanje planirano je do kraja 2025. godine, kako bi spremno dočekali narednu ljetnju sezonu.

 MINISTARKA
Naida Nišić
[Handwritten signature]